

Priručnik dio A4- Aneksi ugovora

Naziv projekta:

Efektivno upravljanje projektima u sektoru voda u Bosni i Hercegovini: Sprovođenje EU tenderskih procedura

Implementator projekta:

Mreža instituta i škola za javnu upravu u zemljama Centralne i Istočne Evrope (NISPAcee)

Partner u implementaciji:

Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine (ADSFBİH), Sarajevo, Bosna I Hercegovina

Projekat podržava:

SlovakAid, Ministarstvo inostranih poslova Republike Slovačke

Autor teksta: **Milan Oleriny**

Juni 2017. godine

Copyright © 2017 NiSPAcee

Mreža instituta i škola za javnu upravu u zemljama Centralne i Istočne Evrope (NISPAcee)

<http://www.nispa.org>

Efektivno upravljanje projektima u sektoru voda u BiH: Sprovođenje tenderskih procedura EU- Aneksi ugovora

Priručnik je izrađen u okviru projekta broj SAMRS/2016/ZB/1/1 „Efektívne riadenie projektov vodného hospodárstva v Bosne a Hercegovine: Implementácia výberových konaní EÚ“ / Efektivno upravljanje projektima u sektoru voda u BiH: Sprovođenje tenderskih procedura EU, koji implementiraju zajedno NISPAcee (Mreža instituta i škola za javnu upravu u zemljama Centralne i Istočne Evrope) i Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine (ADSFBIH), Sarajevo, Bosna i Hercegovina uz podršku Slovačke agencije za razvoj međunarodne saradnje-SlovakAid

Saradnici koji su uzeli učešće u projektu te u izradi i pregledu ovog dokumenta:

Republika Slovačka

Milan Oleriny, ekspert na projektu

Juraj Tkac, ekspert na projektu

Ludmila Gajdosova, ekspert na projektu

Boris Balog, ekspert na projektu

Elena Zakova, menadžer projekta

Juraj Sklenar, podrška projektu

Bosna i Hercegovina:

Alma Imamovic, ekspert na projektu

Amra Ibrahimasic, ekspert na projektu

Sanja Cubela, ekspert na projektu

Samra Ljuca, koordinator projekta

Mišljenja i stavovi u ovom dokumentu isključivo su stavovi autora i ne znače nužno da su stavovi NISPAcee, ADSFBIH i SlovakAid-a.

Zbog stalnog razvoja lokalnih zakona, uredbi te dokumenata međunarodnih finansijskih institucija, poslodavac treba uzeti u obzir posljednje verzije propisa. NISPAcee dokumenti izrađeni su na osnovu posljednje tenderske dokumentacije Evropske unije 2016 (Verzija 2016.0).

Za posljednju verziju, molimo da posjetite sljedeću web stranicu:

http://ec.europa.eu/europeaid/funding/about-funding-and-procedures/procedures-and-practical-guide-prag_en

<http://ec.europa.eu/europeaid/prag/document.do?isAnnexes=true>

NISPAcee je međunarodno udruženje čiji je fokus usmjeren na javnu upravu. Misija ove organizacije bazira se na promociji i jačanju efektivnog i demokratskog upravljanja i modernizaciji javne uprave i politike zemalja Centralne i Istočne Evrope-NiSPA regije.

BOSNA I HERCEGOVINA

INFRASTRUKTURNI PROJEKAT



ANEKSI UGOVORA

**NABAVKA
OPORAVAK I NADOGRADNJA
POSTROJENJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA
BOSNA I HERZEGOVINA**

MJESEC/GODINA

SADRŽAJ

1. Uvod	2
2. Aneksi uz ugovor	6
3. Lista aneksa	9

1. UVOD

Ovaj dokument je namijenjen ugovornim organima u cilju pomoći kod pripreme konkurentnih tenderskih dokumenata, a koji se odnose na anekse, usklađene sa standardiziranim dokumentima koji se koriste za EU projekte kofinansiranja, bazirane na PRAG metodologiji (Praktični vodič) i međunarodnoj praksi za izvođenje radova.

Aneksi uz ugovore za izvođenje radova

Aneksi se općenito ne fokusiraju na tendersku dokumentaciju (TD) ili ugovore u okviru tenderskih procedura koji čine dio posebne tenderske dokumentacije i vodiča. Aneksi su namijenjeni praktičarima/zaposlenicima koji rade na poslovima javnih nabavki i korisna su alatka za razumijevanje kompleksnosti tenderske dokumentacije.

Aneksi također mogu poslužiti kao trening materijal u kontekstu programa obuke Trening trenera (ToT) u cilju unapređenja znanja zaposlenika u oblasti primjene procedura javnih nabavki.

Sadržaj aneksa

Dio 2. Opisuje općenito anekse i Dodatak (appendix-dodatke) u ugovorima o izvođenju radova i ukazuje na razlike između dodataka i aneksa uz ugovore kao i ključne dodatne materijale za ugovore po EU procedurama (Dodatak 1- Dodatak 12). Nadalje, dio 2 teorijski bliže uređuje ovaj postupak.

Dio 3. u formi obrazaca predstavlja dodatke koji se koriste u procesu pripreme izvođenja radova. Priloženi obrasci i preporučeni Dodatak slijede više međunarodnu praksu nego EU metodologiju iz razloga što ova metodologija ne opisuje detaljno anekse.

Aneksi u skladu sa PRAG metodologijom predstavljaju samo osnovne dokumente i preporuke, ostali aneksi pripadaju samo ugovornom organu i praktičarima/zaposlenicima

Napomena

Zbog stalnog razvoja lokalnih zakona, uredbi te dokumenata međunarodnih finansijskih institucija, poslodavac treba uzeti u obzir posljednje verzije propisa. NiSPAcee dokumenti izrađeni su na osnovu posljednje tenderske dokumentacije Evropske unije 2016.

2. ANEKSI UGOVORA

Aneksi i dodaci uz ugovore o izvođenju radova se trebaju razlikovati od ostalih dodatnih materijala uz ugovore koji mogu sadržavati dodatne informacije koje se odnose na vremenski okvir, specifikaciju, odredbe, standardne obrasce i druge informacije koje ne čine dio ugovora.

Zapravo predmet ove tačke 2. čine **dodaci** (opšti termin) i **Aneks** (koji uključuje informacije, opširnije tekstove ili tabele) koji su tehnički neovisni, ali sadržani u ugovoru. U praksi izvođenja radova u EU ugovorima kao i u EBRD tenderskoj dokumentaciji, aneksi i dodaci su obje forme dodatnih materijala glavnom dokumentu.

Vremenski okvir, kao dio materijala i informacije čini krajnji dio ugovora, upravo zbog dužine i jasnoće rasporeda. Iz tog razloga, vremenski okvir, dokumenti, tehnička specifikacija, crteži smatraju se sastavnim dijelom ugovora i obje ugovorne strane potpisuju ih svaki dio ponaosob.

Odnos aneksa/dodatka i Ugovora

Aneks ili dodatak uz ugovor ne može biti dostavljen bez ugovora. Cilj ovog dodatnog materijala uz ugovor jeste da se bliže ukaže na sadržaj ugovora uz dodatak posebnih vizuelnih elemenata, detalja i primjera.

Bez daljnog objašnjenja, anekse i dodatke kao propratne materijale smatramo sastavnim dijelom i obavezom potpisivanja za obje ugovorne strane. Zapravo svrha ili pravomoćnost oba dokumenta zavisi od terminološko-pravnih odredbi koje uređuju odnose između obje strane u ugovoru.

Autori aneksa / dodataka

Popratni materijal uobičajeno sastavljaju autori ili vanjski konsultanti. U kompleksnijim projektima, neki aneksi se pripremaju i dostavljaju zasebno-ipak je detaljna lista aneksa/dodataka preporučena da prati cijelu proceduru. Preporučuje se da se ugradi standardna rečenica koja se odnosi na vremenski okvir, kao dio obezbeđenja Ugovornog organa i izvođača radova.

Kako koristiti anekse u tenderskoj dokumentaciji

Ugovor može da sadrži širi dijapazon propratnih materijala, "glavni Dodatak" za projekat o postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda (WWTP) izabran je u formi dodatnog materijala 1-12 i prezentiran je dolje u tabeli.

Redoslijed ugovornih dokumenata

Redoslijed ugovornih dokumenata definiran je odredbom člana 3. Ugovora, u skladu sa EU ugovornim uvjetima. Općenito, aneksi ugovora se dijele u sljedeće kategorije, u zavisnosti od okolnosti za čije potrebe će se koristiti:

- i) Aneksi koji se odnose na tehnički dio
- ii) Aneksi koji se odnose na komercijalni dio
- iii) Ostali aneksi.

Općenito, projektant priprema svu tehničku dokumentaciju, dok ugovorni organ/poslodavac priprema dio koji se odnosi na komercijalnu specifikaciju i ostale anekse.

Posebni uvjeti projekta moraju biti predviđeni, kako bi se minimizirali rizici tokom implementacije ugovora i aneksa koji čine njegov sastavni dio.

U donjem dijelu tabele istaknuto je koja vrsta propratnog materijala se koristi za neku vrstu ugovora (projektovanje, nadzor, izvođenje radova)

Dodaci uz EU ugovore

Svi porpratni materijali već čine sastavni dio tenderske dokumentacije za nabavku usluga i radova u dokumentima A1-A3, I ne ponavljaju se ponovo u ovom dokumentu.

Dodatak 1- Uvjeti plaćanja za privremenu situaciju (IPC) i okončanu situaciju (FPC)

Ovaj dio predstavlja modalitet plaćanja u vezi sa izgradnjom, opremanjem tvornice i transportovanja. Ovaj dio može biti predmet izmjene u ovisnosti od konkretne situacije i opsega radova. Jednostavnije verzija IPC I FPC ne treba da obuhvati troškove transporta, instalacije

Dodatak 2-Usklađivanje cijene

Dodatak za usklađivanje cijene koristit će se za građevinske projekte koji traju više od vije godine ili za projekte kojima se nabavlja obiman građevinski materijal.

Za manje projekte, ugovarači ne koriste ovu klauzulu kako bi izbjegli uvećavanje cijena nakon potpisivanja ugovora.

Za jednostavnije projekte o postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda cijene ostraju fiksirane tokom trajanja ugovora, pod uvjetom da je vremenski period završetka radova između 1-2 godine.

Dodatak 3- Zahtjevi za osiguranje

Izvođač radova treba da preuzme potpunu odgovornost bezbijeđenosti radova te osiguranje kojim se ugovorni organ rasterećuje odgovornosti od svih zahtjeva trećih strana na ime štete na imovini ili ličnih povreda proisteklih iz izvođenja radova od strane Ugovarača, njegovih podizvođača i zaposlenih koji imaju bilo kakve veze sa izvođenjem radova. U ugovoru se treba precizirati vrsta osiguranja, iz razloga što je ugovarač u obavezi postaviti ugovorne uvjete za vrstu primjenjivosti osiguranja za vrijeme izvođenja radova. Balans između vrste osiguranja treba se uzeti u obzir i vezati se za vrstu izvođenja radova.

Dodatak 4 – Vremenski okvir

Vremenski okvir predstavlja osnovne informacije za glavne aktivnosti izvođača radova na gradilištu kao i za pripremne aktivnosti izvođenja radova. U okviru ovog materijala podaci i vremenski okvir je indikativan u cilju izbjegavanja preklapanja aktivnosti.

Međutim, u skladu sa članom 17. stav 6. Ugovora (samo za izvođenje radova), izvođač radova je u obavezi da dostavi Ugovorni vremenski okvir (CMS) ugovornom organu na odobrenje. Ovaj dio treba biti pripremljen u skladu sa CPM algoritmom – metodom kritičnog puta.

Dodatak 5- Lista podugovarača za usluge i radove

Obrazac po EBRD standardnom dokumentu se koristi. Svrha ovog dijela jeste da se izbjegne zamjena podugovarača za vrijeme izvođenja radova, a nakon potpisivanja ugovora. Procedure koje se primjenjuju za zamjenu podugovarača predstavljene su u članu 4. (podugovaranje). Ugovorni organ je u obavezi da odobri bilo kakvu promjenu nastalu nakon potpisivanja ugovora.

Dodatak 6 – Lista podugovarača za projektovanje

Obrazac po EBRD standardnom dokumentu se koristi; procedure slijede prethodni dio koji se odnosi na usluge i radove.

Dodatak 7- Obuhvat radova i nabavki od strane poslodavca

U nekim slučajevima, poslodavac ima obavezu da isporuči radoce, usluge ili drugu nabavku za projekat. Ipak u WWTP projektima, poslodavac ne može obezbijediti ljudstvo, opremu, radove, materijale i ostale potrebnu tehničku potporu. Samo u izutenim slučajevima, poslodavac obezbjeđuje za nadziranje radova, potrebnu vrstu opreme.

Dodatak 8 – Lista dokumenata za odobrenje i pregled

Ovaj set dokumenata, na temelju ranijeg iskustva sa raznih infrastrukturnih projekata ne propada standardnim EU dokumentima.

Dodatak 9 – Uputstvo za rukovanje i održavanje (M&OM.)

Ovo uputstvo pomaže u cilju stvaranja preudvjeta za dugoročno korištenje i održavanje WWTP, posebno kada se uruči poslodavcu. Uputstvo za rukovanje i održavanje (M&OM) sadržano je u Dijelu VII.xiii. u skladu članom 19. stav 7. koja bliže uređuje strukturu.

Svrha ovog uputstva jeste da se objasni način na koji se u najvećoj mjeri može iskoristiti oprema. Ovaj dokument posebno može poslužiti operateru WWTP

Dodatak 10- Finansijska garancija

Finansijska garancija kao obrazac EU ugovora u okviru poglavlja 2, dio 5. a u skladu sa članom 15. stav 1, treba biti usklađena sa navodima iz specijalnih uslova od strane ugovarača radova, ugovornog organa i banaka. Finansijska garancija, u ovom slučaju treba biti dostavljena zajedno sa pismom prihvatanja ili sa početkom izvođenja radova.

Dodatak 11 – Obrazac garancije za avansno plaćanje

Obrazac po EU standardima se koristi, u slučajevima gdje se primjenjuje avansno plaćanje

Dodatak 11- Forma sertifikata o kompletnosti radova

Forma sertifikata o kompletnosti radova bliže je definirana odredbom člana 58. (Kontrola radova), u skladu sa EBRD obrascem

A. “Kratka verzija” liste aneksa ugovora za usluge (projektovanje, nadzor)

No .	Annex	Projektovanje	Nadzor	Radovi	Promjedba
1.	Dodatak 1 – Uslovi plaćanja IPC, FPC	N.P	N.P	x	
2.	Dodatak 2 – Usklađivanje cijene	N.P	N.P	x	
3.	Dodatak 3 – Zahtjevi za osiguranje	N.P	N.P	x	
4.	Dodatak 4 – Vremenski raspored	x	x	x	
5.	Dodatak 5 –Lista podugovarača za usluge ili radove	N.P	x	x	Vidjeti dolje
6.	Dodatak 6 – Lista podugovarača za projektovanje	x	N.P	N.P	
7.	Dodatak 7 – Obuhvat radova i nabavki od strane poslodavca	x	x	x	
8.	Dodatak 8 – Lista dokumenata za odobrenje i pregled	x	x	x	
9.	Dodatak 9 – Uputstvo za rukovanje i održavanje	N.P	N.P	x	
10.	Dodatak 10 – Finansijska garancija	N.P	N.P	x	
11.	Dodatak 11 – Obrazac garancije za avansno plaćanje	x	x	x	

12.	Dodatak 12 – Forma sertifikata o kompletnosti radova	N.P	N.P	x	
-----	--	-----	-----	---	--

3. Lista aneksa

U ovom dijelu predstavljena je lista svih relevantnih aneksa u punoj formi koja se može koristiti za razne vrste infrastrukturnih projekata u BiH za usluge i radove. Obrasci predstavljaju određenu strukturu za ugovorni organ i izvođača radova za primjenu obrazaca za ugovore za usluge ili radove. Ipak, specifičnosti svakog projekta trebaju biti uzeti u obzir, u postupku pripreme aneksa uz ugovorena način da se priložene tabele i promjene u skladu sa potrebama.

B. Lista aneksa koji se odnose na usluge (projektovanje, nadzor)

No.	Annex	Agencija za realizaciju projekta	Advokat + finansije	Projektant	Drugi	Primjedbe
1.	Dodatak 1 - Specialni uslovi ugovora					
2.	Dodatak 2 – Opšti uslovi ugovora					
3.	Dodatak 3 – Dinamički plan					U formi osnovnog dinamičkog plana
4.	Dodatak 4 – Uslovi plaćanja za IPC i FPC					Modifikacije u skladu sa ugovornim uslovima
5.	Dodatak 5 - Raspored plaćanja I primjena penala					Pripremaju projektant + poslodavac
6.	Dodatak 6 – Garancija za avansno plaćanje					EU format
7.	Dodatak 7 – Garancija za dobro izvršenje					EU format

8.	Dodatak 8 –Garancija za zadržani iznos					EU Format
9.	Dodatak 9 - Lista dokumenata za odobrenje i pregled					
10.	Dodatak 10 – Uređenje gradilišta					Uključujući zahtjeve poslodavca po pitanju njegove kancelarije
11.	Dodatak 11 – Lista nominovanih podugovarača					Ako postoje- prije svega zbog tehnologije postrojenja
12.	Dodatak 12 – Lista podugovarača za projektovanje					Format
13.	Dodatak 13 - Zahtjevi o osiguranju					
14.	Dodatak 14 - Format za ključno osoblje					Format iz EU tenderskih dokumenata
15.	Dodatak 15 - Varijacioni nalog za projektovanje					Format
16.	Dodatak 16 - Zahtjevi o izvještavanju o napretku					Dodatak na član 12 ugovora
18.	Dodatak 17 - Obuka osoblja poslodavca					

C. Lista aneksa koji se odnose na radove (svi aneksi)

No.	Annex	Agencija koja realizuje projekat	Advokat + finansije	Projektant	Drugi	Remarks
1.	Dodatak 1 - Specialni uslovi ugovora					
2.	Dodatak 2 - Opšti uslovi ugovora					
3.	Dodatak 3 – Tehničke specifikacije					Podijeljeno na izgradnju , HVAC, postrojenje itd
4.	Dodatak 4 - Standardi za materijale					Opis materijala I mogućih alternativa
5.	Dodatak 5 - Nacrti					Lista odgovarajućih nacrti
6.	Dodatak 6 – Dinamički plan					U formi osnovnog dinamičkog plana
7.	Dodatak 7 - Garantovani parametri					Pripremaju projektanti
8.	Dodatak 8 - Zahtjevi u vezi nacrti izvođača radova					Dodataka na član 12c i 19
9.	Dodatak 9 - Predmjer radova					Pripremaju projektanti
10.	Dodatak 10 - Forma raspodjele troškova					Pripremaju projektanti
11.	Dodatak 11 – Uslovi plaćanja za IPC i FPC					Modifikacije u skladu sa ugovornim uslovima

12.	Dodatak 12 - Raspored plaćanja i primjena penala					Priprema projektant + poslodavac
13.	Dodatak 13 – Garancija za avansno plaćanje					EU format
14.	Dodatak 14 - _Garancija za dobro izvršenje					EU format
15.	Dodatak 15 – Garancija za zadržani iznos					EU format
16.	Dodatak 16 – Sertifikat za dobro izvršenje radova					Format
17.	Dodatak 17 – Sertifikat o primopredaji radova					Format
18.	Dodatak 18 - Lista dokumenata za odobrenje i pregled					
19.	Dodatak 19 – Uređenje gradilišta					Uključujući i prostor za poslodavca
20.	Dodatak 20 – Protokol kontrole gradilišta					
21.	Dodatak 21 – Lista nominovanih podugovarača					Ako postoje- prije svega zbog tehnologije postrojenja
22.	Dodatak 22 – Lista podugovarača za radove					Format
23.	Dodatak 23 – Lista podugovarača za projektovanje					Format

24.	Dodatak 24 – Zahtjevi koji se odnose na priručnik za rad i održavanje					Format
25.	Dodatak 25 Zahtjevi o osiguranju					
26.	Dodatak 26 - Zahtjevi za rezervne dijelove					Priprema projektant
27.	Dodatak 27 - Format za ključno osoblje					Format iz EU tenderskih dokumenata
28.	Dodatak 28 - Zahtjevi o projektnom priručniku					Format – samo za velike projekte
29.	Dodatak 29 - Varijacioni nalog za projektovanje					Format
30.	Dodatak 30 - Varijacioni nalog za radove					Format
31.	Dodatak 31 - Zahtjevi za HES program					Format
32.	Dodatak 32 - Zahtjevi za pakovanje, prosljeđivanje i isporuku					
33.	Dodatak 33 Zahtjevi o učinku					
34.	Dodatak 34 - Zahtjevi za izvještavanjem o napretku					Dodatak na član 12. [generalne ugovorne obaveze)
35.	Dodatak 35 – Obuka osoblja poslodavca					

